

تأثیر مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان

عیسی برقی^۱ و پیمان گرایي گراوند^۲

چکیده

مطالعه حاضر با هدف بررسی تأثیر مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان انجام گردید. روش پژوهش توصیفی و از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم آموزش و پرورش ناحیه چهار تبریز در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ بودند که از میان آنها با استفاده از فرمول کوکران و روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای تعداد ۳۷۱ نفر (۱۷۲ دختر و ۱۱۹ پسر) انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده شامل پرسشنامه کیفیت زندگی تحصیلی (ویلیامز و باتن)، پرسشنامه سازگاری (سینها و سینگه) و پرسشنامه درگیری تحصیلی (فن و ویلیامز) بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون آماری معادلات ساختاری به وسیله نرم‌افزار Smart PLS.2 صورت گرفت. نتایج نشان دادند که بین مشارکت والدین با کیفیت زندگی تحصیلی ($r=0/386$, $t=10/969$) و نیز بین مشارکت والدین با سازگاری دانش‌آموزان ($t=4/307$)، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج معادلات ساختاری نشان داد که مشارکت والدین نقش میانجی بین کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری در دانش‌آموزان دارد. بنابراین مشارکت والدین می‌توان نقش مهمی در کیفیت تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: مشارکت والدین، کیفیت زندگی تحصیلی، سازگاری.

۱. نویسنده رابط: استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان (isabarqi@yahoo.com)

۲. کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۰۲/۰۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۱۱/۱۲

مقدمه

اکثر نوجوانان بخش زیادی از وقت خود را در مدرسه صرف می‌کنند (مک کوی، جورج، کامینز و دیویس^۱، ۲۰۱۳). مجموعه مدرسه نه تنها مکانی برای فراگیری مطالب درسی است بلکه جایی است که در آن دانش‌آموزان تجارب و مهارت‌های اجتماعی را تقویت کرده و احساس خودمختاری، سازگاری فردی و ابراز وجود (جرئت ورزی) خود را توسعه می‌دهند (پرن، جونز، فورهند، کولار و شولبرگ^۲، ۲۰۱۳). اما در این بین عواملی وجود دارد که می‌تواند در کیفیت زندگی تحصیلی^۳ و سازگاری دانش‌آموزان اثرگذار باشد. یکی از این عوامل مشارکت و درگیری تحصیلی والدین بر نحوه عملکرد دانش‌آموزان در مدرسه می‌باشد (وانگ، هیل و هافکینز، ۲۰۱۴).

مشارکت والدین به عنوان مجموعه‌ای از فعالیتهایی می‌باشد که والدین درخصوص یادگیری فرزندان‌شان برای مثال شرکت در مراسمات مدرسه، کمک به انجام تکالیف فرزندان، مشارکت در انجمن اولیاء و مربیان و سایر فعالیتهای آموزشی تربیتی دانش‌آموزان انجام می‌دهند (گودال و مونتوگومری^۴، ۲۰۱۴). اپستین (۲۰۱۳) (به نقل از راتل، دوچسن و گوری^۵، ۲۰۱۷) بین فعالیتهای مشارکت والدین در مدرسه و در خانه تمایز قایل می‌شود. در مدل جامع او ترکیبی از عناصری چون والدین، یادگیری در خانه، ارتباط، مشارکت در تصمیم‌گیری و مشارکتهای داوطلبانه در فعالیتهای اجتماعی حضور دارند.

یک عامل کلیدی برای فهمیدن این موضوع که دانش‌آموزان چطور خود را در مدرسه با نیازها و شرایط موجود سازگار می‌کنند، نقش والدین می‌باشد (وانگ و شیخ-خلیل^۶، ۲۰۱۴). عاملی که می‌تواند بهترین پیش‌بین سلامت روان، کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری نوجوانان در مدرسه

-
- 1 . McCoy, George, Cummings & Davies
 - 2 . Parent, Jones, Forehand, Cuellar & Shoulberg
 - 3 . quality of college life
 - 4 . Goodall & Montgomery
 - 5 . Ratelle, Duchesne & Guay
 - 6 . Wang & Sheikh-Khalil

باشد (ویلیامز و سانچز^۱، ۲۰۱۳). رفتارهای والدین و مشارکت آنان در مدرسه با بسیاری از پیامدهای مثبت دانش‌آموزان رابطه دارد (سبالو، میورزی، سورز و آرتکیس^۲، ۲۰۱۴). سازگاری در مدرسه به عنوان یک ساختار چند بعدی می‌باشد که باید بین چندین نوع آن یعنی سازگاری تحصیلی، اجتماعی و فردی-هیجانی تمایز قائل شد (فان و چن^۳، ۲۰۰۱؛ لواسانی، کرامتی و کدیور، ۱۳۹۷). سازگاری تحصیلی به خواسته‌های محیط آموزشی مثل تکالیف درسی و امتحانات اشاره دارد (ویلدر^۴، ۲۰۱۴). سازگاری اجتماعی با نحوه برخورد دانش‌آموزان با خواسته‌های واحدهای آموزشی (مثل مسئولیت‌پذیری نسبت به فعالیت‌های اجتماعی) و سازگاری فردی هیجانی به واکنش‌های فرد در مقابله با استرس و فشار (اضطراب، پریشانی و نشانه‌های جسمانی) اشاره دارد. شواهد تحقیق فراوانی در مورد نقش مثبت والدین در سازگاری دانش‌آموزان به ویژه در محیط مدرسه دارد (کارباچ، گوسچلین، اسپنگلر، هگوالد و اسپیناس^۵، ۲۰۱۳). زمانی که والدین کودکان از خودمختاری آنها حمایت کرده و درگیر فعالیتهای آموزشی آنها می‌شوند، آنها به طور مثبت و موثرتری با چالشهایی که در مدرسه برای آنها رخ می‌دهد، سازگار می‌شوند (وانگ و شیخ-خلیل، ۲۰۱۴). مشارکت مستمر و پایدار والدین در سه حوزه سازگاری فردی (شایستگی، خودمختاری، انگیزش و انجام تکالیف مدرسه)، سازگاری اجتماعی (همکاری با همکلاسی‌ها، رفتار اجتماعی مطلوب) و سازگاری فردی هیجانی (مثل هیجان‌های مثبت، کیفیت زندگی و عزت نفس) می‌تواند تاثیرگذار باشد (یانگ، اوستین و گروو^۶، ۲۰۱۳). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که رفتارهای مثبت والدین در برخورد با فرآیند تحصیل دانش‌آموزان می‌تواند با پیامدهای مثبت چون سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان در ارتباط باشد.

-
- 1 . Williams & Sánchez
 - 2 . Ceballo, Maurizi, Suarez & Aretakis
 - 3 . Fan & Chen
 - 4 . Wilder
 - 5 . Karbach, Gottschling, Spengler, Hegewald & Spinath
 - 6 . Young, Austin & Growe

همچنین تحقیقات دهه‌های گذشته نشان داده‌اند که درگیری تحصیلی والدین نقش مثبتی در کیفیت زندگی تحصیلی و عملکرد دانش‌آموزان در رده‌های سنی مختلف دارد (وکویچ، رابرتس و گرین رایت^۱، ۲۰۱۳). این درگیری تحصیلی هم می‌تواند در داخل خانه از قبیل گوش دادن به نحوه خواندن یا مطالعه مطالب توسط فرزندان و درگیری تحصیلی در محیط مدرسه از قبیل تعامل والدین - معلمان باشد (فرویلند، پترسون و دیویدسون^۲، ۲۰۱۳). درگیری تحصیلی والدین به عنوان سازه چند بعدی است که شامل رفتارها و نگرشهای والدین بر روی کیفیت تحصیلی دانش‌آموزان در خانه و در مدرسه می‌باشد (دوفور، پارسل و تورتمن^۳، ۲۰۱۳). حمایت‌های والدین در یادگیری تکالیف درسی در خانه از قبیل نظارت بر تکالیف درسی در کیفیت زندگی تحصیلی و عملکرد آنان در مدرسه تاثیر بسزایی دارد (ویلیامز و سانچز^۳، ۲۰۱۳). در طول روابط والد - فرزندی، کودکان بیان و ابراز هیجانی والدین در برخورد با مسائل را یاد می‌گیرند و از آنها در مسائل بعدی زندگی خود استفاده می‌کنند (بنر و همکاران، ۲۰۱۶). از طریق مشاهده رفتارهای والدین، کودکان مهارتهای مدیریت هیجان که در شکل‌گیری روابط مثبت اجتماعی و توسعه رفتارهای اجتماعی آنان مهم هستند را فرا می‌گیرند (لینچ، لرنر و لونتال، ۲۰۱۳). افزون بر این داشتن کنترل هیجانی مناسب از جانب والدین یکی از مهمترین عامل در پیشگیری رفتارهای اشتباه و نامناسب در خانه و در مدرسه بوده و از طرفی دیگر درگیری و مشارکت والدین مثل تعامل با مسئولان و معلمان مدرسه می‌تواند درک والدین از عملکرد کودکان را افزایش دهد (هانگک و گوو، ۲۰۱۵). این رابطه والد-فرزندی همچنین با افزایش کارآمدی تحصیلی و کیفیت زندگی تحصیلی و نگرانی و پریشانی کمتر در یادگیری مطالب درسی همراه است (هورنلی و بلکک ول، ۲۰۱۸). با توجه به مطالب ذکر شده تحقیق حاضر به دنبال پاسخگویی به این سوال است که آیا مشارکت والدین بر روی کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان تاثیر معنی داری دارد؟

-
- 1 . Vukovic, Roberts & Green Wright
 - 2 . Froiland, Peterson & Davison
 - 3 . Dufur, Parcel & Troutman

روش

این پژوهش از لحاظ معیار اجرایی توصیفی- کاربردی، از لحاظ زمانی جز تحقیقات مقطعی است و از لحاظ روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته جز تحقیقات همبستگی است.

جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری: جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم آموزش و پرورش ناحیه چهار تبریز سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ به ترتیب تعداد ۵۲۱۹ نفر دختر و ۶۰۴۲ نفر پسر و در مجموع ۱۱۲۶۱ نفر می‌باشد. برای تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شد که مطابق آن ۳۷۱ نفر دانش‌آموز به شیوه نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای نسبتی انتخاب گردیدند که ۱۹۹ نفر آن دانش‌آموز پسر و ۱۷۲ نفر دانش‌آموز دختر می‌باشد. ابزارهایی که برای این پژوهش به کار گرفته شدند، شامل سه دسته پرسشنامه زیر می‌باشد.

پرسشنامه کیفیت زندگی تحصیلی: پرسشنامه کیفیت زندگی تحصیلی در مدرسه برای اولین بار توسط ویلیامز و باتن (۱۹۸۱) به منظور سنجش رفاه و بهزیستی دانش‌آموزان دوره راهنمایی ساخته شد. بعدها چندین پژوهشگر به بررسی روایی و پایایی این پرسشنامه پرداختند که از جمله آینلی و بروک (۱۹۹۲)، آینلی و شیرت (۱۹۹۲) و فلین (۱۹۹۳) و در اخیرترین بررسی اندرسون و بروک (۲۰۰۰) می‌باشند. این ابزار خودگزارشی، ۳۹ سوالی است که کیفیت زندگی دانش‌آموزان در مدرسه را می‌سنجد. این ابزار هم نمره کلی و هم نمره‌های خرده‌مقیاسها را به طور جداگانه محاسبه می‌کند. سوالها در یک مقیاس چهارنقطه‌ای لیکرت از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۴ (کاملاً موافقم) پاسخ داده می‌شوند و شامل خرده‌مقیاس‌های رضایت عمومی، عواطف منفی، رابطه با معلم، فرصت، پیشرفت، ماجراجویی و انسجام اجتماعی می‌باشد. بررسی‌هایی که به منظور تعیین روایی و پایایی این مقیاس انجام شده‌اند، روایی و پایایی آن را مورد تایید قرار داده‌اند.

پرسشنامه سازگاری فردی- اجتماعی دانش‌آموزان: این پرسشنامه توسط سینها و سینگ (۱۹۹۳) به منظور تعیین سازگاری فردی- اجتماعی، هیجانی و تحصیلی دانش‌آموزان ساخته شده است (قدسی احقر، ۲۰۰۴). در ایران قدسی احقر فرم ۵۵ سوالی این مقیاس را در نمونه‌ی ۳۰۰۰

نفری از دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی مورد بررسی قرار داده است. نمره‌گذاری این آزمون به صورت صفر و یک است که نمره‌ی بالا نشان‌دهنده ناسازگاری و نمره‌ی پایین نشان‌دهنده‌ی سازگاری می‌باشد. سازندگان آزمون ضریب پایایی این آزمون را با روش‌های دونیمه کردن، بازآزمایی و کودر ریچاردسون به ترتیب ۰/۹۳، ۰/۹۵ و ۰/۹۴ به دست آورده‌اند. پایایی خرده مقیاس‌های سازگاری اجتماعی، عاطفی، آموزشی و کل به ترتیب ۰/۹۲، ۰/۹۲، ۰/۹۶ و ۰/۹۴ به دست آمده است (قدسی‌احقر، ۲۰۰۴).

پرسشنامه درگیری تحصیلی: ابزاری ۴۲ ماده‌ای است که توسط فن و ویلیامز (۲۰۱۰) مورد استفاده قرار گرفته است. این پرسشنامه از نوع لیکرت ۵ درجه‌ای می‌باشد که بر همین اساس به صورت متفاوت درجه بندی و نمره‌گذاری می‌شود. بعلاوه، شامل ۸ خرده مقیاس اشتیاق والدین، شرکت والدین در فعالیتهای فوق برنامه دانش‌آموز، توصیه‌ها والدین، ارتباط والد-مدرسه مرتبط با مسائل مدرسه‌ای دانش‌آموز، تماس مدرسه با والدین، شرکت والدین در گردهمایی‌های مدرسه، مقررات خانوادگی و پایگاه اقتصادی اجتماعی می‌باشد. اعتبار آزمون به روش همسانی درونی در دامنه ۰/۷۱ تا ۰/۷۷ گزارش شده است. در پژوهش آهی و همکاران (۱۳۹۵) از چهار خرده مقیاس توصیه‌ها، شرکت والدین در فعالیتهای فوق برنامه دانش‌آموز، شرکت والدین در گردهمایی‌های مدرسه و ارتباط والد-مدرسه مرتبط با مسائل مدرسه‌ای دانش‌آموز استفاده شد. اعتبار خرده مقیاسها به روش همسانی درونی به ترتیب برابر با ۰/۸۸، ۰/۸۶، ۰/۸۶ و ۰/۸۸ بود.

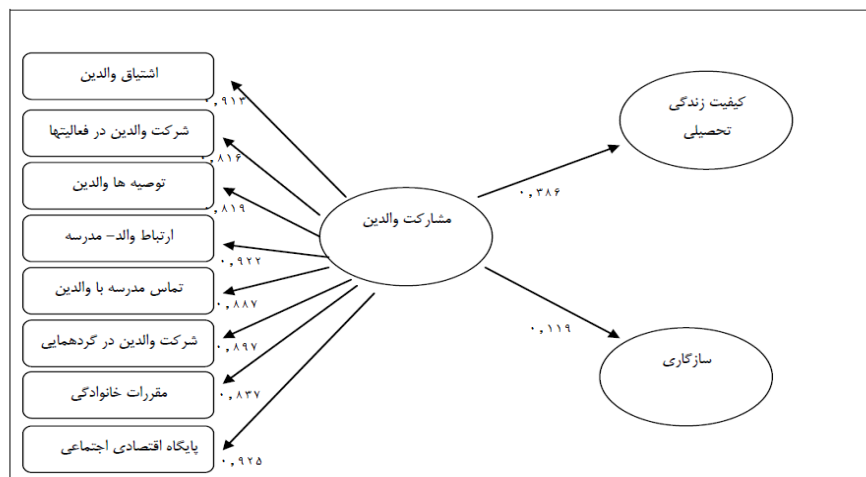
نتایج

از ۳۷۱ نفری که به سوالات پرسشنامه جواب داده‌اند ۱۹۹ نفر (معادل ۵۳/۵ درصد) پسر و ۱۷۲ نفر (۴۶/۵ درصد) دختر بودند. جدول ۱ میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهشی را نشان می‌دهد.

جدول ۱. میانگین، انحراف معیار مشارکت والدین، کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان

متغیرها	M	SD
مشارکت والدین	۱۲۶/۱۹	۱۰/۶۱
کیفیت زندگی تحصیلی	۱۳۱/۲۲	۱۴/۸۶
سازگاری	۳۷/۹۳	۵/۶۵

به منظور برآورد رابطه ساختاری تاثیر مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان از معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار اسمارت 2.PLS استفاده گردید. شکل ۱ و جدول ۲ نتایج آزمون فرضیه اصلی به روش معادلات ساختاری را نشان می‌دهند. شکل ۱ نمایانگر ضریب استاندارد (R) و رابطه علی پیشنهاد شده میان مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان را نشان می‌دهد. جدول ۲ نیز ضریب استاندارد و ارزش t را نشان می‌دهد.

شکل ۱. مدل عملی مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان در حالت تخمین استاندارد

جدول ۲. نتایج اجرای مدل ساختاری

نتیجه	t- value	ضریب استاندارد (R)	فرضیه های تحقیق
معنی دار است	۱۰/۹۶۹	۰/۳۸۶	مشارکت والدین ← کیفیت زندگی تحصیلی
معنی دار است	۴/۳۰۷	۰/۱۱۹	مشارکت والدین ← سازگاری

جدول ۲، نتایج اجرای مدل ساختاری مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان را نشان می‌دهد. برای تایید فرضیه اصلی پژوهش از فرمان Bootstrapping نرم افزار smart PLS استفاده شد که خروجی حاصل ضرایب t را نشان می‌دهد. وقتی مقادیر t در بازه‌ی بیشتر از $+1/96$ باشند، بیانگر معنادار بودن پارامتر مربوطه و متعاقباً تایید فرضیه پژوهشی است. نتایج نشان داد که بین مشارکت والدین با کیفیت زندگی تحصیلی ($t=10/969$) رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. ($t=0/386$) و نیز بین مشارکت والدین با سازگاری دانش‌آموزان ($t=4/307$ ، $r=0/119$) رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان انجام گردید. نتایج نشان داد که مشارکت والدین تاثیر معنی‌داری بر کیفیت زندگی و سازگاری دانش‌آموزان دارد. همسو با این نتایج، ابوالقاسمی، برزگر و رستم‌اوغلی (۱۳۹۳)، مک کوی و همکاران (۲۰۱۳)، وانگ و شیخ-خلیل (۲۰۱۴)، راتل و همکاران (۲۰۱۷)، و کوویچ و همکاران (۲۰۱۳) و هورنلی و بلک ول (۲۰۱۸) نشان دادند که مشارکت والدین تاثیر معنی‌داری بر کیفیت زندگی و سازگاری دارد. به طوری که زمانی که والدین کودکان از خودمختاری آنها حمایت کرده و درگیر فعالیتهای آموزشی آنها می‌شوند، آنها به طور مثبت و موثرتری با چالشهایی که در مدرسه برای آنها رخ می‌دهد، سازگار می‌شوند (وانگ و شیخ-خلیل، ۲۰۱۴). مشارکت مستمر و پایدار والدین در سه حوزه سازگاری فردی (شایستگی، خودمختاری، انگیزش و انجام تکالیف مدرسه)، سازگاری اجتماعی (همکاری با همکلاسی‌ها، رفتار اجتماعی مطلوب) و

سازگاری فردی هیجانی (مثل هیجان‌ات مثبت، کیفیت زندگی و عزت نفس) می‌تواند تاثیرگذار باشد (یانگ، اوستین و گروو^۱، ۲۰۱۳). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که رفتارهای مثبت والدین در برخورد با فرآیند تحصیل دانش‌آموزان می‌تواند با پیامدهای مثبت چون سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان در ارتباط باشد. داشتن کنترل هیجانی مناسب از جانب والدین یکی از مهمترین عامل در پیشگیری رفتارهای اشتباه و نامناسب در خانه و در مدرسه بوده و از طرفی دیگر درگیری و مشارکت والدین مثل تعامل با مسئولان و معلمان مدرسه می‌تواند درک والدین از عملکرد کودکان را افزایش دهد (هانگ و گوو، ۲۰۱۵). این رابطه والد-فرزندی همچنین با افزایش کارآمدی تحصیلی و کیفیت زندگی تحصیلی و نگرانی و پریشانی کمتر در یادگیری مطالب درسی همراه است (هورنلی و بلک ول، ۲۰۱۸).

سهم مشارکت تحصیلی والدین در بسیاری از جنبه‌ها و پیامدهای تحصیلی دانش‌آموزان برجسته است. محققان دریافته‌اند که مشارکت والدین بر روی انگیزش، کاهش رفتارهای خشونت‌آمیز در مدرسه، افزایش سازگاری در مدرسه و کیفیت زندگی تحصیلی آنان اثر گذار می‌باشد (فروند و همکاران، ۲۰۱۸). مشارکت فعال والدین به نوبه خود می‌تواند حالت‌های عاطفی دانش‌آموزان را ارتقاء بخشد و باعث افزایش احساس مثبت نسبت به یادگیری و پیامدهای رفتاری و تحصیلی بهتر منجر شود (ژیا و همکاران، ۲۰۱۶). این پیامدهای مثبت بیشتر با حالت انگیزشی درونی همراه است. تحقیقات نشان می‌دهد کودکانی که والدین آنها مشارکت تحصیلی بالایی دارند، باعث بوجود آمدن نوعی انگیزه ذاتی در دانش‌آموزان می‌شوند (هون، هوکسن - کرافت، پیندر و دال کوئیست، ۲۰۱۶). این رفتارها ارتباط مثبتی با سازگاری، کیفیت زندگی تحصیلی و تاب‌آوری دانش‌آموزان در مواجهه با چالش‌های تحصیلی دارد (لینچ و همکاران، ۲۰۱۳). مشارکت والدین از یک سو سبب می‌شود تا دانش‌آموزان زمان و انرژی کمتری را در مواجهه با مشکلات صرف کنند و از سوی دیگری باعث وابستگی قوی نسبت به مدرسه و به نوعی پیوند با معلمان را

1 . Young, Austin & Growe

در پی داشته باشد (دوفور و همکاران، ۲۰۱۳). این نیز به نوبه خود سبب افزایش سازگاری و کیفیت زندگی تحصیلی دانش‌آموزان می‌گردد.

همچنین طبق نظریه خودتعیین‌گری دسی و رایان (به نقل از وکویچ و همکاران، ۲۰۱۳) سه دسته از رفتارهای حمایت‌کننده در زمینه روابط والد-فرزندی وجود دارند که زمینه تبیین رفتارهای سازگاری در مدرسه و کیفیت زندگی تحصیلی دانش‌آموزان را فراهم می‌کند. طبق این نظریه اولین بعد حمایتی والدین، حمایت خودمختاری می‌باشد. اینکه والدین فرزند خود را به عنوان یک فرد منحصر به فرد و موجودی مستقل در نظر می‌گیرند. به واسطه چنین نگرشی رفتارهایی متناسب با سن فرزند خود انجام می‌دهند، نیازهای او را شناسایی کرده و در جهت رفع آن اقدام می‌کنند. دومین نوع حمایت، مشارکت می‌باشد که شامل تخصیص منابع مهم برای یادگیری کودک می‌باشد. نمونه‌ای از این حمایت شامل گذاشتن کودک در یک محیط آموزشی با امکانات تحصیلی بالا و صرف هزینه برای خرید وسایل آموزشی. سرانجام سومین نوع حمایت، ساختار می‌باشد که شامل دسته‌ای از رفتارهایی است که والدین اطلاعاتی را فراهم می‌کنند که کودک محیط اطراف خود را قابل پیش‌بینی دانسته و والدین نیز از خودتنظیمی و شایستگی آنان حمایت می‌کنند (هورنلی و بلک و ل، ۲۰۱۸).

این پژوهش با محدودیت‌هایی مواجه بود. از آنجایی که پژوهش حاضر از نوع همبستگی بود؛ بنابراین امکان انجام روابط علت و معلولی بین متغیر وجود ندارد. همچنین پژوهش حاضر بر روی دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم آموزش و پرورش ناحیه چهار شهر تبریز انجام گرفته است که بر روی دانش‌آموزان مقاطع و شهرهای دیگر باید احتیاط نمود. بنابراین پیشنهاد می‌شود که مشارکت والدین بر زندگی دانش‌آموزان در زمینه‌های تحصیلی افزایش یابد تا از این طریق میزان کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری آن‌ها بهبود یابد.

منابع

- ابوالقاسمی، عباس؛ برزگر، سبحان و رستم اوغلی، زهرا. (۱۳۹۳). اثربخشی آموزش یادگیری خودتنظیمی بر خودکارآمدی و رضایت از زندگی در دانش‌آموزان دارای اختلال ریاضی. *مجله ناتوانی‌های یادگیری*، ۴(۲)، ۶-۲۱.
- لواسانی، محسن؛ کرامتی، هادی و کدیور، پروین. (۱۳۹۷). اثربخشی بازی درمانی مبتنی بر رویکرد شناختی- رفتاری بر سازگاری اجتماعی و سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان با اختلال خواندن. *مجله ناتوانی‌های یادگیری*، ۷(۳)، ۹۱-۱۰۹.
- Abolghasemi, A., Barzegar, S., & Rostamoghli, Z. (2015). The effectiveness of self-regulation learning training on academic motivation and self-efficacy of students with mathematics disorder. *Journal of Learning Disabilities*, 4(2), 6-21. (Persian)
- Benner, A. D., Boyle, A. E., & Sadler, S. (2016). Parental involvement and adolescents' educational success: The roles of prior achievement and socioeconomic status. *Journal of Youth and Adolescence*, 45(6), 1053-1064.
- Ceballo, R., Maurizi, L. K., Suarez, G. A., & Aretakis, M. T. (2014). Gift and sacrifice: Parental involvement in Latino adolescents' education. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 20(1), 116.
- Dufur, M. J., Parcel, T. L., & Troutman, K. P. (2013). Does capital at home matter more than capital at school? Social capital effects on academic achievement. *Research in Social Stratification and Mobility*, 31, 1-21.
- Fan, X., & Chen, M. (2001). Parental involvement and students' academic achievement: A meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 13(1), 1-22.
- Freund, A., Schaedel, B., Azaiza, F., Boehm, A., & Lazarowitz, R. H. (2018). Parental involvement among Jewish and Arab parents: Patterns and contextual predictors. *Children and Youth Services Review*, 85, 194-201.
- Froiland, J. M., Peterson, A., & Davison, M. L. (2013). The long-term effects of early parent involvement and parent expectation in the USA. *School Psychology International*, 34(1), 33-50.
- Goodall, J., & Montgomery, C. (2014). Parental involvement to parental engagement: a continuum. *Educational Review*, 66(4), 399-410.
- Hoehn, J., Foxen-Craft, E., Pinder, W., & Dahlquist, L. M. (2016). The role of parents in promoting children's adjustment to chronic illness. In *Child and Adolescent Resilience Within Medical Contexts* (pp. 105-119). Springer, Cham.
- Hornby, G., & Blackwell, I. (2018). Barriers to parental involvement in education: an update. *Educational Review*, 70(1), 109-119.
- Huang, G. H. C., & Gove, M. (2015). Confucianism, Chinese families, and academic achievement: exploring how confucianism and Asian descendant parenting practices

- influence children's academic achievement. In *Science Education in East Asia* (pp. 41-66). Springer, Cham.
- Jia, R., Kotila, L. E., Schoppe-Sullivan, S. J., & Kamp Dush, C. M. (2016). New Parents' Psychological Adjustment and Trajectories of Early Parental Involvement. *Journal of Marriage and Family*, 78(1), 197-211.
- Karbach, J., Gottschling, J., Spengler, M., Hegewald, K., & Spinath, F. M. (2013). Parental involvement and general cognitive ability as predictors of domain-specific academic achievement in early adolescence. *Learning and Instruction*, 23, 43-51.
- Lavasani, M., Karamati, M., & Kadivar, P. (2018). Effectiveness of cognitive-behavioral play therapy on social adjustment and educational adaptability of students with reading disorder. *Journal of Learning Disabilities*, 7(3), 91-109. (Persian)
- Lynch, A. D., Lerner, R. M., & Leventhal, T. (2013). Adolescent academic achievement and school engagement: An examination of the role of school-wide peer culture. *Journal of Youth and Adolescence*, 42(1), 6-19.
- McCoy, K. P., George, M. R., Cummings, E. M., & Davies, P. T. (2013). Constructive and destructive marital conflict, parenting, and children's school and social adjustment. *Social Development*, 22(4), 641-662.
- Parent, J., Jones, D. J., Forehand, R., Cuellar, J., & Shoulberg, E. K. (2013). The role of coparents in african american single-mother families: The indirect effect of coparent identity on youth psychosocial adjustment. *Journal of Family Psychology*, 27(2), 252.
- Ratelle, C. F., Duchesne, S., & Guay, F. (2017). Predicting school adjustment from multiple perspectives on parental behaviors. *Journal of Adolescence*, 54, 60-72.
- Vukovic, R. K., Roberts, S. O., & Green Wright, L. (2013). From parental involvement to children's mathematical performance: The role of mathematics anxiety. *Early Education & Development*, 24(4), 446-467.
- Wang, M. T., & Sheikh-Khalil, S. (2014). Does parental involvement matter for student achievement and mental health in high school?. *Child Development*, 85(2), 610-625.
- Wang, M. T., Hill, N. E., & Hofkens, T. (2014). Parental involvement and African American and European American adolescents' academic, behavioral, and emotional development in secondary school. *Child Development*, 85(6), 2151-2168.
- Wilder, S. (2014). Effects of parental involvement on academic achievement: a meta-synthesis. *Educational Review*, 66(3), 377-397.
- Williams, T. T., & Sánchez, B. (2013). Identifying and decreasing barriers to parent involvement for inner-city parents. *Youth & Society*, 45(1), 54-74.
- Young, C., Austin, S., & Grove, R. (2013). Defining parental involvement: Perception of school administrators. *Education*, 133(3), 291-297.

Investigating the effect of parent participation on quality of students' life and adjustment

I. Barghi¹ & P. Garyi garavand²

Abstract

The purpose of this study was to investigate the effect of parent participation on the quality of educational life and adaptation of students. The research method was descriptive of structural equation type. The population of this study was all second and fourth year high school students of Tabriz 4th District in the academic year of 2017-2018. Using Cochran formula and stratified random sampling, 371 subjects (172 girls and 119 boys) were selected. The instruments used included the Quality of Life Questionnaire (Williams & Button), the Adjustment Questionnaire (Sins & Singh) and the Academic Conduct Inventory (Fan & Williams). The study was descriptive and correlational. The data analysis was performed through the statistical equations using Smart PLS.2 software. The results showed that there is a positive and significant relationship between parents' participation with educational quality of life ($t= 10.696$, $r = 0.386$) and parents' participation with students' compatibility ($t =4. 307$, $r = 0.119$). Also, the results of structural equations showed that parental participation has a mediator role between academic quality of life and adaptation in students. Therefore, parental participation can play an important role in the academic quality and adaptation of students

Keywords: Adjustment, parent participation, quality of educational life

1 . Corresponding author: Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Azerbaijan Shahid Madani University (isabarqi@yahoo.com)

2 . Master of Educational Management, Azerbaijan Shahid Madani University